Вовед во Медиумска писменсот

Александар Стојановски

Проектот „Со критичко мислење до граѓани со медумска умешност – КриТинк“
е спроведуван од Фондацијата за интернет и општество „Метаморфозис“ и
„Евротинк“ – Центар за европски стратегии.
Проектот е финансиран од Европската Унија.

Историски трендови и различни научни пристапи кон медиумска писменост на европскиот континент

- Образовниот фокус врз медиумите, кој се одразувал низ медиумското образование имал различни фази
- Фазите се еволутивни и често соодветствуваат со конкретни модели на медиумска писменост
- Истите можат да постојат напоредно и заедно, во ист образовен контекст

Проектот „Со критичко мислење до граѓани со медумска умешност – КриТинк“ е спроведуван од Фондацијата за интернет и општество „Метаморфозис“ и „Евротинк“ – Центар за европски стратегии.
Проектот е финансиран од Европската Унија.

Еволутивна рамка на медиумска писменост

Figure 9. Table: Historical overview of information and communication technologies.

Source: PÉREZ TORNERO, CELOT and VARIS: 2007.

Проектот „Со критичко мислење до граѓани со медумска умешност – КриТинк“
е спроведуван од Фондацијата за интернет и општество „Метаморфозис“ и
„Евротинк“ – Центар за европски стратегии.
Проектот е финансиран од Европската Унија.

Филм

- Во текот на 1960ти и 1970ти, филмот го има вниманието на едукаторите во Европа
- Силното влијание и појавата на новите естетски и културни трендови го зајакнале местото на филмот во културата низ Европа

Проектот „Со критичко мислење до граѓани со медумска умешност – КриТинк“ е спроведуван од Фондацијата за интернет и општество „Метаморфозис“ и „Евротинк“ – Центар за европски стратегии.
Проектот е финансиран од Европската Унија.

Телевизија и рекламирање

- Во текот на 1970ти и 1980ти, интересот е насочен кон телевизијата
- Појавата на потрошувачкото општество и критиката кон рекламирањето била главен двигател на овие трендови
- Критичката идеологија изведена од движењето на 1968 е искористена за зајакнување на оваа дебата

Алтернативи на масс-комуникација

- Во текот на 1980ти медумското образование беше зајакнато со трендот на барање алтернативи кон масс-комуникацијата
- Во овој период се појавува феноменот “популарно видео”

Проектот „Со критичко мислење до граѓани со медумска умешност – КриТинк“ е спроведуван од Фондацијата за интернет и општество „Метаморфозис“ и „Евротинк“ – Центар за европски стратегии.
Проектот е финансиран од Европската Унија.

Појава на приватни телевизии / дерегулација

- Во текот на 1980ти и почетокот на 1990ти, се појавуваат приватни ТВ канали како резултат на де-регулацијата
- Де-регулацијата дозволува да се случи рушењето на монополот на јавните телевизиски сервиси
- Со ова, медиумското образование и концептот на медиумска писменост го ставаат фокусот на влијанието и импактот на медиумите и содржините во истите.

Појава на приватни телевизии

- Грижите се насочени кон:
  насилство во медиумите
  влијание врз малдите луѓе
  конзумеризам (потрошувачка култура)
  влијание на рекламирањето кон вредностите
- Дебатите се случуваат на јавните комуникациски сервиси и независни регулаторни тела се формираат како резултат на истите
  Регулатива и насоки за саморегулирање се појавуваат и се предлагаат како механизми
- Граѓаните се поканети да во конфигурирање и насочување на новите електронски медиуми
- Новата сила на електронските медиуми и потребата да се поврзат училиштата со моменталните трендови на информирање довеле до формирање на првите систематски врски помеѓу училиштата и медиумите

Појава на дигитални медиуми
Дигитална писменост

- Во текот на средината на 1990ти, се појавуваат дигиталните медиуми
- Интенет и WEB прогресираат со збогатени медиумски компоненти
- Потребата за осврт кон дигитална писменост станува евидентна
- Потребата од дигитализација кај населението наметната од интернетот го менува фокусот од посменост кон стекнување на основни вештини за работа со овие нови алатки, се со цел намалување на јазот кој се појавил помеѓу оние кои можат да користат дигитални алатки и оние кои не можат да ги користат истите

Проектот „Со критичко мислење до граѓани со медумска умешност – КриТинк“ е спроведуван од Фондацијата за интернет и општество „Метаморфозис“ и „Евротинк“ – Центар за европски стратегии.
Проектот е финансиран од Европската Унија.

Појава на дигитални медиуми Дигитална писменсот

- Како резултат на овие фактори, почетоците на дигиталната писменост биле насочени кон можноста да се користат дигиталните алатки, наместо начинот и целите за кои се користат истите
- Европскиот традиционален однос базиран на критика и критичко размислување бил привремено напуштен. САД станале предводник на ова поле

Медиумска писменост

- Во текот на 2000ти, се случува т.н. Media convergence, и со сила бариерите помеѓу конвенционалните и електронските медиуми, односно електронските медиуми и дигиталните медиуми почнуваат да се рушат... т.е. да ги снемува. Се случува т.н. Заматување на линиите, односно губење на традиционалната поделба

Media convergence is a term that can refer to either: 1) the merging of previously distinct **media** technologies and **media** forms due to digitization and computer networking; or 2) an economic strategy in which the **media** properties owned by communications companies employ digitization and computer networking to work ...
Sep 5, 2011

Медиумска писменост

Причините за ова припојување се:
1. дигитализацијата им влијае на медиумите во некои или сите процеси од кои зависеле
до тој момент

2. новите медиуми, новите комуникациски платформи развиваат и промовираат медиумски конвергентни процеси и мултимедиски јазик
3. конвергенција и мултимедијалност базирани на дигитализација, но и развојот на мобилни комуникациски технологии

Status quo

- Вештините потребни за успешно навигирање на новата медиумска околина мора да вклучуваат “стари” вештини кои се поврзуваат со конвенционални медиуми, но и оние кои се поврзани со дигитални технологии
- Заматените линии помеѓу политиките кои промовираат аудиовизуелна и дигитална писменост од една страна и развојот на новите медиуми не се движат со иста брзина
- Истото може да се каже за заматувањето на линиите помеѓу теоретските, педагошките и методолошките елементи насочени кон медиумската и дигиталната писменост

Проектот „Со критичко мислење до граѓани со медумска умешност – КриТинк“ е спроведуван од Фондацијата за интернет и општество „Метаморфозис“ и „Евротинк“ – Центар за европски стратегии.
Проектот е финансиран од Европската Унија.

Модели на медиумска писменост

Figure 10. Table: Models of media literacy.

	Focuses	Technology	Privileged actors	Premises	Objetives	Priorities
Protection	**Moral protectionism**	Big media MASS MEDIA	Tutors and educators	The media represent a risk to the moral development of children and young people	Condemnation of abuses Protection of children and young people	Creation of control mechanisms
	Ideological Protectionism		Social activists	The media have the power of manipulation and ideological control	Acts of resistance, suggestions for alternative reading	Social debate: condemnation and criticism
Promotion (awareness and appropriation)	**Proposal of critical reading**	Small and social" media INTERACTIVE MEDIA	Educators Education authorities Regulatory authorities	Different ways of reading media messages can be developed	Critical reading awareness	Critical thinking Media education in the curriculum Regulation / self-regulation
	Production proposal		Education authorities Industry Professionals	New media facilitate the liberty to produce messages	Autonomy and personal initiative Creation of standards Innovative production	Individual appropriation of the media Improvement of production quality
	Cooperative action proposal	WEB 2.0 (Youtube/ Myspace)	Communities and associations Industry teamwork	Network communication boosts cooperative media	Mediation between citizens/media Social appropriation of media	Active citizenship Participation Cooperative production *Co-regulation* Corporate responsibility

Source: PÉREZ TORNERO, CELOT and VARIS: 2007.

Благодарам на вниманието

Проектот „Со критичко мислење до граѓани со медумска умешност – КриТинк“ е спроведуван од Фондацијата за интернет и општество „Метаморфозис“ и „Евротинк“ – Центар за европски стратегии.
Проектот е финансиран од Европската Унија.